

RS AU § 163

Uppdrag. Översyn av hemsjukvårdens verksamhet och organisering

Ärendenummer: RS 2025/1815

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen för beslut i regionfullmäktige

- Hemsjukvårdens organisatoriska hemvist hos socialnämnden kvarstår.

Sammanfattning

Gotland står inför utmaningar då andelen äldre kraftigt ökar och antalet barn, unga och personer i arbetsför ålder minskar. Den demografiska utvecklingen sätter press på vård- och omsorgen då vårdbehovet blir allt större hos den åldrande befolkningen med ökade krav på tillgänglighet och effektivitet. Hemsjukvården har ett delat ansvar mellan hälso- och sjukvårdsnämnden och socialnämnden med en organisatorisk hemvist i socialnämnden och där socialnämnden ansvarar för utförandet av hälso- och sjukvårdsinsatser i hemmet, medan hälso- och sjukvårdsnämnden ansvarar för den medicinska behandlingen genom vårdcentral. Parallellt med detta ges även ofta omsorgsinsatser från hemtjänsten.

Regionstyrelsen fick i september 2025 i uppdrag från regionfullmäktige att se över styrkor och utmaningar i hemsjukvården idag samt utreda om hemsjukvårdens hemvist framåt bör finnas hos socialnämnden eller hälso- och sjukvårdsnämnden, utifrån både patientnytta och effektivitet (RSF §109, 2025).

Uppdraget har genomförts med konsultstöd av Helseplan AB som under uppdragets gång rapporterat av arbetet till en styrgrupp bestående av representation från hälso- och sjukvårdsförvaltningen, socialförvaltningen och regionstyrelseförvaltningen.

Utredningen baseras på en kombination av dokumentanalys, intervjuer och omvärldsanalys.

Analysen visar att en organisatorisk flytt till hälso- och sjukvårdsförvaltningen skulle innebära förändrade och förstärkta gränssnitt, ökade krav på samverkan, risker i det patientnära arbetet samt implementeringsutmaningar. En organisatorisk flytt i sig minskar inte systemets komplexitet och utmaningar utan omfördelar dessa, medan nuvarande problem kvarstår i andra delar av systemet. Det finns därför inga tydliga belägg för att en omorganisering skulle lösa de utmaningar som framkommit i utredningen.

Regionstyrelseförvaltningen instämmer i bedömningen att de utmaningar som finns inom hemsjukvården inte kommer att gynnas av ett ändrat organisatoriskt ansvar. Regionstyrelseförvaltningen delar utredarens bedömning att den nyligen beslutade gemensamma arbetsordning för vård i hemmet adresserar flera av de identifierade utmaningar såsom inskrivning och

ansvarsfördelning. Arbetsordningen är under implementering och utgör ett pågående utvecklingsarbete och en etablerad inriktning inom nuvarande struktur, och bedöms vara central för den fortsatta utvecklingen av hemsjukvårdens funktion.

Från och med den 1 juli 2026 byts namnet *hemsjukvård* ut mot *hälso- och sjukvård i hemmet*.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Rapport, Helseplan, april 2026

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2026-06-29